

Haigekassa nõukogu palgatõusu kohta otsuseid ei teinud

Haigekassa nõukogu lükkas tagasi arstide liidu ja tervishoiutõotajate kutseliidu ettepaneku kasutada tervishoiutõotajate palgatõusuks vajaliku rahalise ressursina haigekassa jaotamata kasumit.

Esitasime arstide, õdede ja hooldajate palganõudmised sotsiaalministrile ja haigekassale juba eelmise aasta maikuuks. Seni pole neid kordagi käsitletud, täna aga põhjendas haigekassa nõukogu liige Jürgen Ligi keeldumist sellega, et eelarveaasta keskel üldisi palgatõuse ei algatata. Samuti leidis rahandusminister, et haigekassa kasumi kasutamine seadusega lubatud mahus takistab riigi rahanduse toimimist.

Juba 2010. aastal leidsid Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) analüütikud, et Eesti tervishoiu peamiseks kitsaskohaks on liiga madalad tervishoiukulud. Riigieelarve osakaal tervishoiu rahastamises on väike, patsientide omaosalus aga suur, mistõttu vaesematele inimestele on arstiabi ja ravimid halvasti kättesaadavad. Samuti tõdesid eksperdid, et kärped tervishoius võivad suurendada meditsiinitõotajate lahkumist Eestist.

Nendest rahvusvaheliste ekspertide seisukohtadest on lähtunud ka arstide liidu ja tervishoiutõotajate kutseliidu nõudmised alustada läbirääkimisi tervishoiu rahastamise muutmiseks, piirata arstide, õdede ja hooldajate töökoormust ning tõsta palga alammäärasid. Kahjuks ei ole rohkem kui aasta jooksul jõutud tegelike läbirääkimisteni, rääkimata otsustest. Nii sotsiaalminister kui haiglate liit keeldusid kollektiivlepingu tingimuste arutamisest. Haiglate liit on välja ütelnud, et koormuse reguleerimine on tööandja asi ning üleriigilisi standardeid ei ole vaja, sotsiaalministeerium lükkas koormuste arutelu sügisesse.

Eesti Tervishoiutõotajate Kutseliidu president Iivi Luik märkis, et tervishoiutõotajad on väsinud sellest, et nende kohustused pidevalt kasvavad, palga ostujõud aga kahaneb. „Õdesid ja hooldajaid riivasid väga sotsiaalministri sõnad, et ülekoormusega töötamine on vabatahtlik. Esiteks on tõotajaid nii väheks jäänud, et haiglad ainult tänu mitmel kohal tõotajatele üldse hakkama saavad, ja teiseks on õdede ja hooldajate palk häbiväärselt väike,“ rääkis kutseliidu juht.

Eelmisel nädalal teatas sotsiaalminister, et haigekassa kavandab järgmiseks aastaks tervishoiutõotajatele 5-protsendilist palgatõusu, mis kataks vähemalt aastase inflatsiooni, kuid täna haigekassa nõukogu sellist prognoosi ei kinnitanud. Järgmise nelja aasta kulude, sealhulgas palgatõusu otsustamine lükati edasi septembrisse.

„Ei ole vahet, kas meie ettepanekud lükatakse tagasi või edasi, arstid vajavad lahendusi. Tore, kui haigekassa nõukogu saab aru, et tervishoiutõotajate palk peab tõusma, kuid sügiseks on uus lend noori arste oma valikud juba teinud,“ ütles arstide liidu president Andres Kork.

*

Tervishoiu kogukulude osakaal SKP-st oli Eestis 2010. a 6,3 % (Euroopa riikides keskmine on 8-9 %). Võrreldes 2009. aastaga vähenesid tervishoiu kogukulud 60,6 miljoni euro võrra.

Tervishoiutöötajate palga alammäärad kehtivad 2008. aastast: arstidel 7,16, õdedel 3,83 ja hooldajatel 2,11 eurot tunnis. Arvestuslik netokuupalk on sellele vastavalt arstidel 950, õdedel 524 ja hooldajatel 302 eurot.

Tervise Arengu Instituudi andmete põhjal vähenes haiglaarstide põhitunnipalk aastatel 2008–2011 10 % ja kogutunnipalk (koos lisatasudega ületundide ja öövalvete eest) 21 %. 2011. aasta märtsikuu palgauuringus toodud ja sotsiaalministeeriumi poolt ajakirjanduses esitletud väide, et arstide keskmine kuupalk oli 2011. a kõigi aegade kõrgeim, on vale.

Haigekassa jaotamata kasumi moodustab eelarves planeeritust rohkem kogutud ravikindlustusmaks, mida ei ole raviks, haigus- ja ravimihüvitisteks ära kulutatud. 2011. aasta lõpu seisuga on jaotamata tulem 163,4 miljonit eurot. Sel aastal lubab seadus sellest kasutusele võtta 37 miljonit.

Eesti Arstide Liit
Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliit

Lisainfo Katrin Rehema, EAL, 5135121